

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Valtická 3, Mikulov, okres Břeclav

Valtická 3, 692 01 Mikulov

Identifikátor školy: 600 112 420

Termín konání orientační inspekce: 11. - 13. prosinec 2001

Čj.	125 01/2001-11085
Signatura	ol4cv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Mikulov, Valtická 3 je úplná ZŠ, která poskytuje vzdělání celkem 266 žákům z Mikulova a obcí Dolní Dunajovice, Pavlov, Sedlec a Klentnice. Ve školním roce 2001/2002 je výuka realizována podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Součástími základní školy je školní jídelna a školní družina a klub. Škola je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je město Mikulov.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena především na základě hospitační činnosti, kterou školní inspektoři realizovali v předmětu *český jazyk* na 1. stupni ZŠ a v předmětech *český jazyk, dějepis, občanská výchova, matematika, fyzika, přírodopis a zeměpis* na 2. stupni ZŠ. Úroveň a efektivita výuky byla sledována v oblasti plánování, přípravy a podmínek výuky, organizace vzdělávání, používaných metod a forem práce, způsobu hodnocení a motivace žáků, vzájemné interakce a komunikace.

1. stupeň ZŠ

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2. Časová dotace hodin je v souladu s požadavky učebního plánu příslušného vzdělávacího programu. Členění učiva v ročnících koresponduje s učebními osnovami. Pro jednotlivé předměty a ročníky zpracovávají učitelky časově tematické plány, které jsou orientačním podkladem pro kontinuitu výuky. Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla pečlivá, avšak v některých hodinách méně zohledňovala individuální výukové potřeby jednotlivých žáků. Stanovené cíle hospitovaných hodin byly většinou naplňovány. O žácích se specifickými poruchami učení jsou učitelky informovány a z kontroly žákovských písemných prací vyplývá jejich snaha nároky na žáky diferencovat. V některých třídách byla diferenciací vzhledem k žakovým možnostem odpovídající, žáci plnili úkoly samostatně nebo s pomocí učitelky, v některých hodinách byly zadávány méně náročné úkoly.

Na 1. stupni ZŠ splňují všichni vyučující podmínky kvalifikace požadované vyhláškou o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Prostorové, světelné i tepelné podmínky jsou velmi dobré. Ve většině tříd je k dispozici relaxační koberec, který byl často využíván pro skupinové činnosti. Školní nábytek (stolky a židličky) odpovídal výšce žáků. Třídy jsou vybaveny názornými tabulemi vztahujícími se k tématu učiva. K výuce používají žáci schválené učebnice a pracovní sešity, často byly využity drobné manipulativní pomůcky. Audiovizuální technika je zastoupena a využívána průměrně. Sled vyučovacích hodin odpovídal požadavkům psychohygieny. Počet vyučovacích hodin v jednom dni v týdnu v prvním ročníku byl vyšší než stanovuje vyhláška o základní škole. V průběhu inspekce byl počet hodin upraven projednáním s pedagogickým sborem a s rodiči žáků prvního ročníku. Pitný režim je zajištěn ve spolupráci s rodiči, děti si nosí pití z domova. Ve škole využívají možnosti odebírat svačinky. Relaxace žáků v průběhu hodin byla většinou prováděna přirozenou formou - změnou metod práce, na správné sezení dětí při psaní bylo dbáno s různou důsledností. Estetika tříd a chodeb byla velmi dobrá.

Ve většině sledovaných hodin převládaly metody práce, které aktivizovaly žáky k požadovaným činnostem. Kvalita výuky se v jednotlivých hodinách pohybovala od vynikající až po průměrnou. V hodinách převažovaly pestré metody a formy práce, které se často střídaly. Využití názoru a zařazování didaktických nebo motivačních her posilovalo zájem žáků

a jejich aktivní zapojení do činností. Žáci byli vhodnými metodami důsledně vedeni ke schopnosti správně aplikovat probrané učivo, což se velmi dobře dařilo. Dokázali samostatně pracovat podle pokynů učitelky a celkově prokazovali dobré znalosti. Způsob upevňování a procvičování poznatků byl přiměřeně náročný a pro děti zajímavý. Vytvářel prostor pro jejich úspěšné uplatnění. V nejvyšším ročníku převažovala frontální forma výuky, odpovědi na otázky a procvičování prostřednictvím soutěží a her. Důraz byl kladen především na pamětní zvládnutí učiva. Písemným projevům žáků byla věnována pozornost, žákovské sešity byly pravidelně opravovány a kontrolovány. Celková úroveň písma a úpravy sešitů byla velmi dobrá v nižších ročnících, ve vyšších byla průměrná až podprůměrná. Při samostatné práci byla poskytována individuální pomoc problémovým žákům.

Vstupní motivace byla nevýrazná, většinou probíhala sdělením obsahu hodiny. V průběhu vyučování učitelky přiměřeně žáky motivovaly změnou činností, vyprávěním, mezipředmětovými vztahy, sdělováním prožitků dětí. Pochvala, povzbuzení, průběžné pozitivní posilování dětí mělo kladný vliv na jejich aktivitu a zájem o výuku. Pomalejším žákům poskytovaly potřebnou pomoc. Kontrolu výsledků zadané práce prováděli žáci podle charakteru zadaného úkolu společně s učitelkou nebo samostatně. Zadané úkoly byly společně vyhodnocovány, avšak ne vždy byla všem žákům poskytnuta okamžitá zpětná vazba jejich úspěšnosti. Hodnocení výsledků žáků v závěru hodiny prováděli učitelé sami, jen ojediněle se objevilo sebehodnocení vlastního výkonu žáků, Vyučující méně využívali příležitostí k analýze chyb a využití práce s chybou, k vedení dětí k sebekontrolě a sebereflexi.

Vyučující měli k žákům velmi pěkný vztah, respektovali žáky jako osobnosti a dařilo se jim navodit ve třídách vstřícnou pracovní atmosféru. Žáci dovedli akceptovat dohodnutá pravidla jednání, plnili pokyny vyučujících a chovali se ukázněně. Ve sledované výuce převažovala komunikace od vyučujících směrem k žákům. Prostor pro vzájemnou komunikaci měli žáci vytvořen jen v některých vyučovacích hodinách např. v rámci skupinových činností, při nichž dokázali spolupracovat, věcně komunikovat mezi sebou a vzájemně se respektovat. Menší důraz byl kladen na souvislý mluvní projev žáků.

Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň. Podmínky výuky jsou celkově velmi dobré. Organizace sledované výuky, použité formy a metody práce měly velmi dobrou úroveň. Rovněž motivace a hodnocení, stejně jako interakce a komunikace měly průměrnou úroveň.

Kvalita výuky na prvním stupni je hodnocena jako velmi dobrá.

2. stupeň ZŠ

Český jazyk

Časová dotace odpovídá učebnímu plánu. Jednotlivé složky předmětu (mluvnice, sloh, literární výchova) jsou rovnoměrně rozvrženy v časově tématických plánech zpracovaných v rámci předmětové komise. Tím je zachována návaznost učiva mezi ročníky a učební osnovy se daří plnit. Hospitované hodiny se vyznačovaly promyšleností vytčených výukových cílů, méně byly plánovány efektivnější formy a metody práce naplňující činnostní pojetí výuky. Bylo opomíjeno rovněž důslednější promyšlení diferenciací s ohledem na individuální dispozice žáků.

Celkově velmi dobré personální podmínky pozitivně ovlivňovaly kvalitu výuky. Učebny odpovídaly psychohygienickým zásadám. Působily esteticky, i když pro sledovaný předmět nebyly dostatečně podnětné. Žákovský nábytek je postupně modernizován. Třídy nejsou zatím vybaveny didaktickou technikou. Žáci mají k dispozici učebnice a normativní publikace

zapůjčované dle charakteru výuky. Ke zpestření výrazně přispěly doplňující učební materiály a texty často připravované učiteli. Žákovská knihovna je v provozu. Její knižní fond, doplňovaný dle finančních možností školy, je využíván ve výuce a slouží rovněž k individuální četbě žáků. Vedení školy se snaží dle požadavků předmětové komise vhodně doplňovat stávající fond učebních pomůcek.

Struktura hodin odpovídala věku žáků, jejich možnostem a byla v souladu s vytčenými cíli. Logické, jasné a srozumitelné pokyny učitelů žáci akceptovali a do činností se ochotně zapojovali. V důsledku návaznosti probírané látky novému učivu dobře rozuměli a prokazovali schopnost jeho aplikace v ústní i písemné podobě. Adekvátně reagovali na výzvy učitelů a jejich promyšlené odpovědi směřovaly k naplnění dílčích cílů. V některých částech hodin se dařilo zařazovat techniky učení založené na individuálních i skupinových činnostech žáků podporující zapamatování a procvičování učiva. Celkově však převažoval frontální přístup pedagogů s jejich dominantní rolí. Didaktická technika využita nebyla, žáci však uměli dobře pracovat se základními zdroji informací. Učitelé neustále prověřovali věcnou správnost aplikovaných poznatků žáky, využívali chybných odpovědí k odstraňování dílčích nedostatků v jejich znalostech, vedli je k přemýšlení, řešení problémových zadání a všestranně jim v průběhu výuky pomáhali. Jen v některých hodinách nebyla opomíjena výchovná složka předmětu. Individuální přístup nevycházel z diferenciací zadávaných činností, ale byl naplňován převážně jejich rozdílným rozsahem, mírnější klasifikací výstupů i účinnější pomocí diagnostikovaným žákům učiteli.

V některých hodinách byla vhodná motivace založena na neustálém průběžném posilování, netradiční organizací výuky a vytvářením prostoru pro aktivní zapojení většiny žáků. K motivaci přispívalo neustálé prověřování jejich znalostí spojené převážně se slovním hodnocením i příležitostnou a zdůvodněnou klasifikací. Při výuce s dominantní rolí učitelů byli žáci motivováni logickým výkladem ve spojení s metodou vyvozování nových poznatků. Přesto se uvedený charakter výuky vyznačoval jednotvárností přispívající k únavě žáků projevující se jejich nesoustředěností. K motivaci přispívala i všestranná a četná klasifikace zaznamenaná v žákovských knížkách.

Ve třídách se dařilo navozovat příznivou atmosféru. Žáci byli velmi aktivní a nebáli se veřejně demonstrovat co umí. Učitelé citlivě opravovali a usměrňovali jejich nedostatky. Neustále je povzbuzovali a pozitivně hodnotili. Stručné projevy žáků byly učiteli kultivovány. Z oboustranné vzájemné komunikace převážně směřující od učitelů k žákům byl jednoznačně znát oboustranně pozitivní přístup k výuce.

Z hlediska plánování a přípravy měla výuka velmi dobrou úroveň. Personální, materiální i psychohygienické podmínky školy jsou na průměrné úrovni. Organizace, formy a metody výuky měly velmi dobrou úroveň, stejně jako motivace a hodnocení výsledků práce žáků i interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Kvalita vzdělávání ve sledovaném předmětu byla celkově velmi dobrá.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská výchova)

Sledované hodiny byly učiteli plánovány a připraveny na rozdílné úrovni, což se výrazně projevilo v jejich kvalitě. Převažovala však výuka v níž s vyučovacími cíli korespondovaly adekvátní metody a formy práce odpovídající charakteru předmětu, probíraného učiva a věkovým zvláštnostem žáků. Celkově bylo učivo plánováno v návaznosti mezi ročníky a učební osnovy se dařilo převážně plnit.

Odborná a pedagogická způsobilost sice odpovídá platným předpisům, přesto kvalita výuky

uvedenému zjištění plně neodpovídala. Poněkud méně motivující prostředí kmenových tříd se dařilo vhodně kompenzovat četnými pomůckami, zejména mapami, obrazovým materiálem, publikacemi a podobně. Didaktická technika v době inspekce využita nebyla. Žáci uměli dobře pracovat s učebnicemi, doprovodnými učebními texty, historickými atlasy, orientovali se na nástěnných mapách. Rovněž pro dodržování psychohygienických zásad se jeví vybavení kmenových tříd jako méně stimulující. Jejich naplňování bylo rozdílně realizované v závislosti na organizaci a průběhu výuky.

Z hlediska metod a forem práce se výuka v jednotlivých hodinách výrazně lišila. Celkově však převažovaly velmi dobré hodiny nad ještě vyhovujícími. Většinou se dařilo uplatňovat metody práce odpovídající charakteru předmětu i možnostem žáků založené na vyvozování nových poznatků, jejich aktivním objevování a zařazování do širších příčinných souvislostí a vztahů. Od nich se výrazně odlišovaly postupy preferující frontální přístup učitele k žákům bez výraznější motivace. Nové poznatky, často méně logicky utříděné, žáci přijímali pasivně. V těch hodinách, kde metody práce byly pro žáky atraktivní a podněcovaly jejich individuální schopnosti, se žáci do výuky aktivně zapojovali a jejich znalosti byly dobré. Naopak v ojedinělých případech v závislosti na organizaci se projevovala jejich pasivita. Žáci ztráceli přehled o návaznosti probírané látky a neprožívali uspokojení z vlastní práce. V uvedených hodinách se dařilo vyučovací čas méně efektivně využít, v důsledku toho většinou nezbyl čas na shrnutí, logické utřídění a hlubší procvičení historických poznatků.

Obdobně tomu bylo i v oblasti motivace a hodnocení žáků. Pokud byl obsah výuky založen na její aktualizaci, žáci přispívali referáty i uváděním příkladů z praxe a výuka vycházela z prožitku v důsledku aplikace vhodných modelových situací, byli žáci výrazně motivováni. Za dílčí úspěšné výsledky své práce byli odměňováni motivačními známkami, za komplexnější znalosti spravedlivou a zdůvodněnou klasifikací. Naopak v ojedinělých případech v důsledku špatných znalostí a nepochopení kladených otázek učitelem žáci neuměli správně reagovat. Z jejich projevů bylo evidentní, že se nesoustředí a výuka je pro ně nezajímavá. Záporná motivace žáků učitelem, spočívající v častém napomínání, nepodporovala jejich sebedůvěru ani tvůrčí atmosféru.

Z většiny hodin bylo zcela zřejmé, že žáci akceptují pravidla slušného chování, reagují na výzvy učitelů a neprožívají stres z chybných odpovědí. Učitelé vytvářeli dostatek prostoru pro diskusi a tím podněcovali jejich aktivitu. Úspěšně prezentovali skupinové názory i vlastní postoje a zkušenosti vztahující se k probíranému tématu. Oceňováním myšlenkových pochodů žáků učiteli byla odstraňována nežádoucí bariéra a ze vzájemné aktivní spolupráce mezi žáky navzájem i učiteli bylo zcela zřejmé, že je uvědoměle budován pozitivní vztah k předmětu. Ojediněle se však stávalo, že žáci byli v hodině pasivní v důsledku obav ze záporné kritiky učitelem. Nepřesně nebo špatně reagovali na kladené otázky, nesoustředili se a v závěru hodiny někteří vyrušovali.

Plánování spojené s přípravou výuky mělo průměrnou úroveň. Personální a psychohygienické podmínky výuky byly průměrné, materiální velmi dobré. Celkově měly průměrnou úroveň. Organizace, metody a formy práce byly celkově hodnoceny jako průměrné. Motivace spojená s hodnocením, interakce a komunikace měly rovněž průměrnou úroveň.

Kvalita vzdělávání ve společenskovědních předmětech byla celkově průměrná.

Matematika

Výuka je plánována v souladu se vzdělávacími dokumenty deklarovaného učebního programu. Minimální časová dotace respektuje učební plán školy, v 6., 7. a 9. ročníku je týdenní dotace rozšířena o 1 vyučovací hodinu. Žákům 9. ročníku je kromě povinného základu nabízena možnost pracovat v nepovinném předmětu cvičení z matematiky. Učivo je probíráno v souladu s příslušnými učebními dokumenty. Vyučující sledovaných předmětů mají zpracovány časově-tematické plány učiva. Jejich prostřednictvím je zabezpečena kontinuita výuky v jednotlivých předmětech. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám vzdělávacího programu.

Všichni vyučující předmětu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právní normou. Výuka probíhala v kmenových třídách, které byly vzhledem k počtu žáků jednotlivých tříd dostatečně prostorné, čisté a esteticky upravené, vybavené školním nábytkem odpovídajícím antropometrickým požadavkům dětí. Škola má pro výuku matematiky potřebné učební pomůcky. Zabezpečení učebními pomůckami a didaktickou technikou je dobré. Výuka je dobře zabezpečena učebnicemi vhodnými pro potřeby výuky. Psychohygienické zásady byly ve výuce vesměs respektovány.

Organizace navštívených vyučovacích hodin odpovídala stanoveným vzdělávacím cílům, část žáků v navštíveních třídách se aktivně zapojovala do činností. Vzdělávací cíle byly stanoveny reálně a respektovaly schopnosti žáků. K jejich dosažení učitelé volili většinou vhodné vyučovací metody a formy práce, jejich škála byla méně pestrá. Stanovené cíle se podařily splnit. Pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné. Náročnost učiva a množství informací při probírání učiva bylo přiměřené věku žáků i jejich možnostem. Část vyučovacích hodin byla věnována procvičování a upevňování získaných poznatků. Nově probírané vztahy měly přímou návaznost na již dříve probrané a procvičené učivo. Učitelé sledovali plnění vzdělávacích cílů. Úroveň žakovských poznatků na začátku vyučovacích jednotek ověřovali orientačním zkoušením. Ve sledovaných hodinách vytvářeli žákům dostatečný časový prostor pro samostatnou práci. Po ní vždy následovalo kontrolní řešení zadaného úkolu. Při zjištěných nedostatecích byla vždy provedena nápravná opatření nebo bylo učivo případně znovu vysvětleno a připomenuty dříve probrané vztahy. Vyučující tak získávali účinnou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva. U části žáků se projevovala nižší míra schopnosti probírané učivo správně aplikovat. V jedné třídě proběhla plánovaná samostatná písemná práce. Organizace výuky umožňovala všem žákům pracovat individuálním tempem. Účelným využitím učebnic a dalších potřebných pomůcek se vyučující snažili zefektivnit průběh výuky. Nižší úroveň byla sledována v případě názornosti výuky. Psychohygienické zásady výuky byly v průběhu výuky respektovány. Vyučovací čas byl efektivně využit.

Vstupní motivace byla ve většině hodin nevýrazná a vlastně se redukovala na sdělení obsahu výuky. Za účelem podchycení zájmu žáků o probírané učivo využívali učitelé většinou častěji účelnou průběžnou motivaci a někdy mezipředmětové vztahy. Upozorňovali vhodnou formou na důležitost probíraného učiva a jeho užití v praxi. Kontrola, oprava a zdůvodnění chybných výsledků či řešení následovaly bezprostředně po jejich zjištění. Hodnocení žakovských výkonů bylo objektivní, pozitivně orientované a klasifikace výkonu vyučujícími zdůvodněna. Zadávané úkoly byly přiměřené schopnostem žáků, v průběhu jejich řešení jim učitelé pomáhali. Při kontrolním ověřování a opakování však byli žáci málo aktivní, předávané poznatky a jejich užití při řešení úloh neprokazovali v dodatečné míře.

Dohodnutá pravidla jednání byla oboustranně dodržována díky vytvořené příznivé pracovní atmosféře. Učitelé měli ve sledované výuce přirozenou autoritu, respektovali osobnost žáka. Vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na vzájemné důvěře. Rozvíjení

komunikativních dovedností žáků se dařilo jen v malé míře. Učitelé se většinou spokojili s neúplným vyjádřením či jednoslovnými odpověďmi žáků. Zájem většiny žáků o práci byl spíše průměrný, výrazně pozitivní vztah projevovala pouze menší část tříd. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá.

Sledovaná výuka matematiky byla velmi dobře naplánovaná a většinou i připravená. Personální podmínky jsou vynikající. Materiální podmínky byly průměrné, psychohygienické podmínky velmi dobré. Motivace a hodnocení bylo na průměrné úrovni. Efektivita použitých metod a formy výchovně vzdělávací činnosti, stejně jako interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Kvalita výuky matematiky byla celkově velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (fyzika, přírodopis, zeměpis)

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá osnovám schváleného vzdělávacího programu. Vyučující mají v tematických plánech zapracovány laboratorní práce, které vytvářejí předpoklady pro činnostní vyučování. Zvolené postupy ve vyučovacích hodinách svědčily o pečlivé bezprostřední přípravě učitelů na vyučování. Ta byla v některých hospitovaných hodinách více promyšlená po stránce obsahové než metodické, vzdělávací cíle byly zaměřené na opakování učiva a seznámení s novými fakty.

Vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jednotlivé hospitované hodiny probíhaly v kmenových třídách. Škola nemá odbornou učebnu pro výuku přírodovědných předmětů. Na chodbách jsou umístěny nástěnné tabule vztahující se k přírodním a geografickým podmínkám regionu. Kabinety fyziky i přírodopisu jsou vybaveny demonstračními i žákovskými soupravami, pomůckami a obrazovým materiálem. Didaktická technika byla v hospitovaných hodinách použita účelně, pomůcky byly využity v menší míře. Žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi, pro výuku fyziky škola nemá ucelenou řadu učebnic.

Struktura všech hospitovaných hodin byla tradiční, převažovaly vyučovací metody a formy práce jako je výklad, řízený rozhovor, frontální výuka bez diferenciací vzhledem k vstupním znalostem žáků. V hodinách, kde žáci měli zadanou práci při individuálním zkoušení, byl čas na zopakování učiva a samostatnou přípravu. Učebnice byly využívány jako zdroj úloh pro procvičování, nebo k opakování učiva. Odborný výklad byl doplňován řízeným rozhovorem, ve kterém vyučující navazovali na zkušenosti a poznatky žáků. Ve snaze co nejvíce přiblížit probírané jevy, uvedli některá nežádoucí zjednodušení, která však neměla podstatný vliv na odbornost výkladu. Po jeho skončení si žáci psali do sešitu zápis připravený učiteli. V závěru hodin bylo ojedinele provedeno shrnutí učiva a zadán úkol.

Časté střídání činností žáky dostatečně aktivizovalo a umožnilo účelné využití vyučovacího času. Úvodní ústní opakování prokázalo dobré znalosti pouze aktivních žáků. K uplatňování zásady názornosti přispívalo využití videa, vhodných map a přírodnin, v přírodopise a zeměpise modelových situací, ve fyzice demonstračních pokusů, do kterých bylo svou činností zapojeno pouze několik žáků. Klasifikace byla objektivní, avšak nezdůvodněná. Průběžné a závěrečné hodnocení práce žáků nebylo vyučujícími prováděno.

Komunikace mezi učiteli a žáky se odehrávala na základě akceptovaných pravidel. V hodinách, kde se je vyučujícím dařilo vést k diskusi v návaznosti na přírodní podmínky regionu, projevovali žáci o učivo zájem. Otázky kladené vyučujícími byly většinou formulovány tak, že žáci odpovídali jednoslovně a neměli možnost uceleného vyjadřování. Větší část výuky hospitovaných hodin byla spojená s nadměrnou verbální aktivitou vyučujících.

Plánování a příprava, podmínky výuky, motivace hodnocení jsou na velmi dobré úrovni. Organizace, formy a metody práce a interakce a komunikace jsou na průměrné úrovni. Kvalita sledované výuky přírodovědných předmětů je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Žáci 1. stupně se aktivně podíleli na svém vzdělávání a projevovali o výuku zájem. Velmi dobře zvládali aplikovat probrané učivo, dokázali samostatně pracovat podle pokynů učitelů a celkově prokazovali velmi dobré znalosti.

Žáci 2. stupně ZŠ byli většinou průměrně aktivní, někteří z nich prokázali schopnost účelně samostatně pracovat s učebnicí, odbornou literaturou i atlasy. Přístup ke školní práci byl u většiny z nich zodpovědný. Rezervy byly zjištěny v komunikativních dovednostech žáků.

ČŠI hodnotí celkově kvalitu a efektivitu sledované výuky základní školy jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce školy byla vypracována v době nástupu ředitele do funkce. Stanovuje aktuální priority v oblasti výchovně vzdělávací činnosti školy. Jsou zaměřené na respektování individuálního přístupu žákům s vývojovými poruchami učení a chování prostřednictvím dyslektické poradny realizované v součinnosti výchovné poradkyně a speciální pedagožky. Dále klade důraz na nabídku volitelných a nepovinných předmětů, zabezpečení kvalitní výuky cizích jazyků a podporu mimoškolním aktivitám, které vhodně doplňují hlavní činnost školy. Zabývá se rovněž zkvalitněním personálních, materiálních a psychohygienických podmínek školy. Koncepce dále usiluje o prohloubení vztahu školy k veřejnosti a to zejména rodičům. Nemalý důraz klade na kvalitní řízení a organizování školy zejména z hlediska vymezení kompetencí pracovníků, vytvoření prostoru k jejich účasti na řízení školy a na zkvalitnění kontroly. Jednou z hlavních priorit je přivedení školy do právní subjektivity. I když v administrativní úrovni koncepce byly shledány některé formální nedostatky, bylo zjištěno, že koncepční záměry jsou průběžně naplňovány a většinu z nich se již podařilo realizovat. Na koncepci ve všech vytčených oblastech navazuje roční plán práce, který je konkrétně a adresně rozpracován k krátkodobém plánování. Oblast plánování je dále vymezena plánem personálního rozvoje, který je plně v souladu s platnými předpisy a potřebami školy. Ředitel usiluje o maximální dosažení plnohodnotné způsobilosti učitelského sboru. Zaměstnanec motivuje pro doplnění kvalifikace a umožňuje jim další vzdělávání v rámci finančního limitu účelově poskytnutému pro uvedenou oblast. Velmi kvalitně je vypracován plán výchovného poradenství, který nejen zahrnuje všechny vyhláškou stanovené oblasti na uvedeném úseku, ale věnuje výraznou pozornost i rozvoji talentovaných žáků. Integrované žáky škola nevykazuje. Pro žáka žijícího dočasně v zahraničí vypracovává individuální vzdělávací program. Kontrolou bylo zjištěno, že učební dokumenty v letošním školním roce jsou plněny. Současně bylo zjištěno nedodržení učebního plánu vzdělávacího programu školy tím, že minimální hodinová dotace výtvarné výchovy v období vzdělávání žáků v 6. - 9. ročníku na druhém stupni je pro současný devátý ročník zkrácena o jednu hodinu. Výuka je vhodně doplněna nabídkou volitelných a nepovinných předmětů školy, které vyhovují podmínkám školy ale i zájmům žáků a jejich rodičů. Koncepce školy byla projednána se zřizovatelem, je přijata zaměstnanci i rodiči.

Plány práce jsou zveřejněny a počítají s účastí všech zaměstnanců na jejich realizaci. Vedení školy dle možností respektuje připomínky ustavených metodických komisí i ostatních pracovníků. Plánování je pojato jako ucelený systém dílčích plánů směřujících k úspěšnému naplňování koncepčních záměrů. Celková jasnost a přehlednost vypracovaných plánů umožňuje jejich průběžnou realizaci a snadnou kontrolu plnění.

Plánování má celkově velmi dobrou úroveň.

Organizování

Kompetence jednotlivých pracovníků jsou vymezeny v Organizačním řádu. Organizační struktura školy vyplývá z organizačního schématu. Pracovní náplně jednotlivých pracovníků jsou jasně vymezeny a písemně doloženy. Činnost školy se řídí vnitřním řádem školy, který byl pracovníkům předložen k připomínkování. Řád školy je zpracován s ohledem na práva a povinnosti žáků a v souladu s obecně závazným právním předpisem. Některé formulace byly s vedením školy prokonzultovány s tím, že budou při aktualizaci řádu upřesněny. Pro sjednocení klasifikace je podrobně zpracován vnitřní klasifikační řád, zahrnující slovní hodnocení žáků s vývojovými poruchami učení. Rozvrh hodin nebyl sestaven v souladu s právními předpisy. Žáci 1. ročníku měli v jednom dnu v týdnu 5 vyučovacích hodin. Dále bylo zjištěno, že v průběhu vyučování jsou dvě patnáctiminutové přestávky, ale žádná dvacetiminutová. Tím nebylo dbáno ani na psychohygienu žáků. Obě závady již byly odstraněny v souladu s uvedenou vyhláškou, jednak úpravou rozvrhu výuky v 1. ročníku přesunutím hodiny na jiný vyučovací den, jednak posunutím prvních dvou vyučovacích hodin o 5 minut dříve. Obě úpravy byly projednány se zákonnými zástupci dětí. Dokumentace školy je vedena v úplnosti a v souladu s právními předpisy. Ve vedení třídních knih, třídních výkazů a katalogových listů žáků byly drobné administrativní nedostatky, které byly v průběhu inspekce odstraněny. Ochrana osobních dat a důvěrných informací je zajištěna. Z jednání pedagogické rady jsou vedeny zápisy, které mají pracovní charakter a jsou převážně zaměřeny na organizační záležitosti a na dílčí výsledky výchovně-vzdělávací činnosti školy. Usnesení o zadaných úkolech s konkrétními termíny plnění a pověřením odpovědného pracovníka v zápisech zformulovány nejsou. Přístup k potřebným informacím je zajišťován velmi dobře. Směrem k učitelům je realizován prostřednictvím porad a plánů práce. Při zajišťování plynulého chodu školy využívá ředitel školy osobní kontakty a aktuální pokyny. Tento operativní systém je funkční. Žáci získávají informace od třídních učitelů i vedení školy. Rodiče jsou o prospěchu a chování žáků prokazatelným způsobem informováni prostřednictvím žákovské knížky, dále na pravidelných třídních schůzkách a v době konzultačních hodin. Výchovná poradkyně velmi úzce spolupracuje se všemi pedagogy na škole. Průběžně spolupracuje se speciálním pedagogem na prvním stupni, s pedagogicko-psychologickou poradnou, ostatními státními i nestátními výchovnými a poradenskými zařízeními (krizová centra, výchovná zařízení, orgány péče o rodinu a děti, zařízení pro volný čas dětí), s úřadem práce při poradenství pro volbu vzdělávací cesty a profesní kariéry. Dokumentace výchovného poradenství je vedena nejen u problémových žáků, ale i nadaných a talentovaných tak, aby bylo možno sledovat jejich vývoj. Škola je otevřena veřejnosti, využívá k prezentaci zpravodaj, regionální tisk a tradiční akce (Den matek, Mikulovský zpěváček, divadelní představení). Vedení školy úzce spolupracuje se školami, ze kterých žáci přicházejí. Žáci dosahují velmi dobrých výsledků v olympiádách, sportovních a výtvarných soutěžích. Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována v souladu s právní normou a vypovídá o práci školy i o realizovaných akcích.

Organizování má v jednotlivých oblastech úroveň velmi dobrou až průměrnou. Vzhledem k převažujícím pozitivům je tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy svým stylem řízení vytváří vhodné podmínky pro efektivní využití schopností a iniciativy zaměstnanců školy a případnou jejich participaci na činnosti a směřování školy. Odborné a pedagogické řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Funkčním nástrojem pro operativní řízení jsou krátké porady, konané podle vzniklé potřeby. Promyšleným vedením a motivováním ovlivňuje celkovou úroveň výchovně vzdělávací práce. V rámci finančních možností ředitel školy podporuje a umožňuje nejrůznější formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Zpracoval plán personálního rozvoje, v němž jsou rovněž stanoveny priority vzdělávání pro z hlediska potřeb rozvoje školy. Kritéria hodnocení pracovníků jsou funkční a mají motivující charakter. Byla vedením školy sestavena, přičemž pracovníci měli možnost nejenom se s nimi seznámit, ale je i připomínkovat. Vyhodnocování plnění těchto všem známých kritérií slouží pro diferencované a motivující stanovení nadtarifních složek mzdy.

Vedení a motivování pracovníků má celkově velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je plánovaná a systematická. Pokrývá celou organizační strukturu školy a všechny oblasti důležité pro její efektivní vedení. Vedle kontroly plnění základních pracovních povinností věnuje vedení školy potřebnou pozornost úrovni vzdělávání. Kromě klasickou hospitační činností je kvalita vzdělávání v hlavních předmětech ověřována ve spolupráci s předmětovými komisemi analýzou výsledků kontrolních písemných prací. Dalším nástrojem je stálá nepřímá kontrola práce všech zaměstnanců. Nepřímým kontrolním mechanismem vypovídajícím o kvalitě poskytovaného vzdělávání jsou i údaje o výsledcích přijímacího řízení na střední školy, v němž bývají žáci ZŠ úspěšní. Jiným kontrolním mechanismem je i oblast sledování práce s talentovanými žáky a žáky s poruchami učení a chování. Kontrolní činnost je upřesňována v týdenních plánech. Výsledky kontrolní činnosti jsou průběžně vyhodnocovány, s pracovníky projednávány a zjištěné nedostatky jsou operativně řešeny. Informace získané ze všech forem kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány, kvalita jejich práce je průběžně hodnocena. Zjištění z kontrol jsou využívány jako podklady pro plánování další práce školy.

Kontrolní práce je systematická, ve vztahu ke zkvalitňování práce školy je efektivní. Má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má pro vzdělávání celkově velmi dobré podmínky.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Škole byl ze státního rozpočtu v roce 2000 poskytnut finanční příspěvek 4 915 tis. Kč na celkové neinvestiční výdaje (dále jen NIV). Přidělené finanční prostředky byly čerpány na 100%.

V roce 2000 škola vykázala kladný hospodářský výsledek.

Porovnáním rozpisu rozpočtu NIV za sledované období s výkazem zisku a ztrát a hlavní knihou byly čerpány mzdové prostředky ve výši 100%, zákonné odvody 97% a ostatní neinvestiční výdaje na 130%. Nedočerpané finanční prostředky ze zákonných odvodů byly převedeny do ONIV.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech školy činí 78%.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace - limit platových prostředků a ostatních plateb za provedenou práci byl čerpán na 100%.

Stanovený limit počtu pracovníků byl na škole dodržen.

Personální agenda základní školy je vedena přehledně. V osobních spisech zaměstnanců školy je založena potřebná dokumentace. Zařazení zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů, zápočet praxe u vybraného vzorku zaměstnanců odpovídá nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů.

Princip rozdělení a čerpání nenárokových složek mezi osobní příplatky a odměny v poměru 80% a 20% ve skutečnosti činil 45% a 55%.

Stanovení a vyplácení nárokových složek (příplatky za vedení a příplatky za třídnictví) a nenárokových složek (osobní příplatky a odměny) je v souladu s platnými právními předpisy.

Kontrolou tvorby Fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) byl zjištěn příděl z vyplacených mzdových prostředků v souladu se zákonnou normou.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

U ostatních neinvestičních výdajů (dále jen ONIV) byl správně použit příspěvek ze státního rozpočtu na nákup učebnic a učebních pomůcek, ochranné pomůcky, cestovné a vzdělávání s výjimkou části finančních prostředků neoprávněně požitých na nákup učebních pomůcek a drobného hmotného investičního majetku (dále jen DHIM). Ze skutečných čerpaných ONIV bylo 72% čerpáno na učebnice a učební pomůcky, 16% na vzdělávání zaměstnanců, 4% na ochranné pomůcky, 7% na cestovné a 1% na ostatní. Učební pomůcky jsou zařazovány do operativní evidence. Řádná evidence je i u osobních ochranných pracovních pomůcek.

Na 1 žáka školy připadá na učebnice a učební pomůcky částka 448,- Kč a na vzdělávání zaměstnanců 97,- Kč.

Kontrola věcné a formální správnosti byla provedena u dokladů souvisejících s čerpáním NIV ze státního rozpočtu. Kontrolované účetní doklady mají náležitosti vyplývající ze zákona

o účetnictví.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V roce 2000 základní škola neobdržela ze státního rozpočtu žádné účelové prostředky.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V roce 2000 základní škola neobdržela ze státního rozpočtu žádné finanční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření byla zpracována v souladu se zákonnou normou.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky státního rozpočtu byly v kontrolovaných oblastech vzhledem k účelu jejich poskytnutí využity efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola věnuje problematice sociálně patologických jevů náležitou pozornost jak v oblasti prevence, tak v případných projevech. Pro tuto problematiku jsou ve škole ustanoveny dvě vyučující (pro první a pro druhý stupeň), vykonávající funkci školního metodika prevence. Vypracovaný minimální preventivní program vymezuje koncepční a metodologické postupy pro realizaci plánovaných programů, je zaměřen diferencovaně na jednotlivé věkové skupiny žáků a obsahuje výčet zásad - tzv. „Desatero“ pro realizaci efektivní primární prevence. Částečně je zabudován do systému výuky, ve vyučování se dle plánu uplatňuje. Převážně je zaměřen na přípravu volnočasových aktivit pro žáky. Prevenci soc. pat. jevů je věnována systematická pozornost, případné problémy jsou včas řešeny.

Škola se problematikou sociálně patologických jevů zabývá v rozsahu stanoveném metodickými pokyny MŠMT ČR, jejich prevenci i řešení je věnována systematická pozornost, přijatý systém je neformální a funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy
- Školní řád, rozvrh hodin
- Záznamy z pedagogických rad
- Kniha úrazů
- Personální dokumentace
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Učební plán
- Tematické plány učiva sledovaných vyučovacích předmětů

- Koncepce rozvoje školy
- Plán práce na škol. rok 2000/2001
- Plán kontrolní činnosti
- Pracovní povinnosti zaměstnanců školy
- Kritéria hodnocení
- Hospitační záznamy
- Vybraný vzorek žákovských písemností a žákovských knížek
- Výkaz škol (MŠMT) V3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2000.
- Statistický výkaz P1-04 – sumář pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2000.
- V Rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2000 - Úč ROPO 3-02, Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2000 – Výsledovka Úč ROPO 4 -02, hlavní kniha k 31. 12. 2000, Výsledovka výkonů za období 01. 2000 – 12. 2000, Přehled účetních dokladů výkonů za období 1. 2000 – 12. 2000 - účty SU 501 100, 501 110, 501 120, 501 500, 501 700, SU 512 100, SU 518 600, SU 518 900, SU 521 100, SU 521 200, SU 521 400, SU 524 100, SU 527 100, SU 549 200, SU 691 200, 691 250, 691 300, 691 350 – ze dne 18. 1. 2001
- Účetní evidence školy – faktury, pokladní doklady, týkající se čerpání příspěvků ze státního rozpočtu v roce 2000.
- Rozpočet ze ŠÚ Břeclav k 1. 12. 2000.
- Čerpání dotace ze ŠÚ v roce 2000.
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000.
- Seznam ochranných prostředků zaměstnanců základní školy ze 17. 1. 2000.
- Vnitřní platový předpis na rok 2000.
- Směrnice pro poskytování cestovních náhrad v roce 2000.
- Osobní složky zaměstnanců – os. č. 102, 202, 204, 205, 209, 211, 212, 214, 217, 218, 219, 220, 225, 228, 229.

ZÁVĚR

Škola má vytvořené velmi dobré podmínky pro výchovně vzdělávací práci. Ve sledované výuce a jednotlivých předmětech nebo skupině předmětů se objevovalo jak tradiční, tak i aktivní pojetí celkové organizace a stylu práce. V hodinách, v nichž bylo využito aktivního učení, žáci více komunikovali, aktivněji se účastnili výuky a interakce byla živější. V průběhu sledované výuky byly pozorovány i činnosti ve skupinách nebo ve dvojicích. V organizaci, metodách a formách výuky, v oblasti motivace, komunikace a interakce celkově převládala pozitivita. Oblast řízení školy má celkově velmi dobrou úroveň, vytváří velmi dobré podmínky pro výchovu a vzdělávání žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Mgr. Jaroslav Krška, v.r.
Členové týmu	Mgr. Eva Šefránková	Mgr. Eva Šefránková, v.r.
	Mgr. Ludmila Šimáčková	Mgr. Ludmila Šimáčková, v.r.
	Mgr. Zdeňka Vladíková	Mgr. Zdeňka Vladíková, v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Hrnčířová Eva

Kociánová Zdeňka

Ve Vyškově dne 21. ledna. 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. únor 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Stanislav Polák

Mgr. Stanislav Polák
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad JM kraje Brno	2002-02-28	32/01
Zřizovatel: Město Mikulov	2002-02-28	32/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
—	—	Připomínky nebyly podány